**АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради АПСВТ
протокол № 4 від 22.10 2024 р.

УВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ректора АПСВТ
№ 182-К/ТР від 06.11.2024 2024 р.

# ПОЛОЖЕННЯ
# ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ АКАДЕМІЇ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Київ – 2024

## І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про науково-дослідну діяльність здобувачів вищої освіти Академії праці, соціальних відносин і туризму (далі - Положення) визначає мету, завдання, зміст, організаційно-правові засади, форми реалізації та критерії оцінювання науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти (далі - НДДЗ) усіх рівнів вищої освіти (першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового)) в Академії праці, соціальних відносин і туризму (далі - АПСВТ).

1.2. Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII;
- Статуту Академії, Положення про організацію освітнього процесу в АПСВТ, Кодексу етики АПСВТ та стандартів вищої освіти
за відповідними спеціальностями.

1.3. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою освітнього та наукового процесів АПВСТ, спрямованою на інтеграцію науки й освіти, формування дослідницьких компетентностей, розвиток критичного мислення та генерацію нових наукових і прикладних знань у сферах права, економіки, управління, соціально-трудових відносин, соціальної роботи, туризму та міжнародних комунікацій.

1.4. Участь у науково-дослідній діяльності є правом та академічним обов'язком кожного здобувача вищої освіти в межах виконання освітньої (освітньо-професійної або освітньо-наукової) програми.

## ІІ. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НДДЗ

2.1. Метою НДДЗ є підготовка конкурентоспроможних фахівців і науковців, здатних самостійно виявляти, формулювати та розв'язувати актуальні наукові, соціально-економічні, правові й управлінські проблеми із застосуванням сучасної методології наукового пізнання.

2.2. Основними завданнями НДДЗ є:

- оволодіння здобувачами сучасною методологією, методами та інструментарієм наукових досліджень (зокрема методами кількісного та якісного аналізу, соціологічних опитувань, правового моделювання, цифрової аналітики);
- формування навичок самостійного наукового пошуку, роботи з наукометричними базами даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar), бібліографічного опису та академічного письма;
- залучення здобувачів до виконання кафедральних, міжкафедральних, державних і міжнародних науково-дослідних проєктів та грантових програм;
- апробація результатів досліджень на наукових заходах різного рівня та

їх оприлюднення у фахових наукових виданнях;

- виявлення та підтримка обдарованої молоді, формування кадрового резерву для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;
- виховання культури академічної доброчесності та нульової толерантності до плагіату, фабрикації й фальсифікації наукових результатів.

## ІІІ. СТРУКТУРА ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НДДЗ

3.1. Залежно від зв'язку з навчальним планом НДДЗ поділяється на два взаємопов'язані напрями:

1) науково-дослідна діяльність, інтегрована в освітній процес;

2) позанавчальна науково-дослідна діяльність (ініціативна, виконується понад освітню програму).

3.2. Формами НДДЗ, інтегрованої в освітній процес, є:

- виконання навчально-дослідних завдань, кейсів, есе, аналітичних записок під час аудиторних занять і самостійної роботи;
- підготовка та захист курсових робіт (проєктів) з елементами наукового пошуку;
- виконання науково-дослідних завдань у межах виробничої, переддипломної, науково-дослідної чи асистентської практик;
- підготовка та публічний захист кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня бакалавра та магістра;
- виконання індивідуального плану наукової роботи та підготовка дисертації здобувачами ступеня доктора філософії (PhD).

3.3. Формами позанавчальної НДДЗ є:

- участь у роботі студентських наукових гуртків, проблемних груп, наукових лабораторій і центрів при кафедрах Академії;
- участь у діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених АПСВТ (далі - Наукове товариство);
- участь у виконанні ініціативних і госпдоговірних науково-дослідних тем кафедр, грантових проєктів вітчизняних та міжнародних фондів;
- підготовка наукових статей, тез доповідей, монографічних розділів, аналітичних звітів;
- участь у всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях, симпозіумах, круглих столах, воркшопах;
- участь у всеукраїнських і міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах, хакатонах і стартап-проєктах.

## ІV. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НДДЗ ЗА РІВНЯМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Перший (бакалаврський) рівень: акцент робиться на опануванні основ методології наукового дослідження, навичок критичного аналізу джерел, формулювання гіпотез, статистичної та правової обробки даних, підготовці

перших наукових публікацій (тез доповідей) і виконанні бакалаврської кваліфікаційної роботи прикладного або дослідницького характеру.

4.2. Другий (магістерський) рівень: передбачає поглиблену дослідницьку підготовку, здатність до комплексного міждисциплінарного аналізу, проведення самостійного емпіричного чи теоретичного дослідження, апробацію його результатів на наукових конференціях, публікацію наукових статей та захист магістерської кваліфікаційної роботи, що містить елементи наукової новизни та практичної значущості.

4.3. Третій (освітньо-науковий) рівень (PhD): науково-дослідна складова є визначальною та реалізується через виконання індивідуального плану наукової роботи під керівництвом наукового керівника, проведення оригінального наукового дослідження, оприлюднення його основних наукових результатів у фахових виданнях України та періодичних наукових виданнях держав ОЕСР/ЄС (відповідно до вимог МОН України), публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

## V. УПРАВЛІННЯ, КООРДИНАЦІЯ ТА НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО

5.1. Загальне керівництво та координацію НДДЗ здійснює проректор з наукової роботи (або заступник ректора, до повноважень якого віднесено наукову діяльність), науково-дослідний відділ (сектор) та Вчена рада АПСВТ.

5.2. Безпосередню організацію НДДЗ забезпечують декани факультетів, завідувачі кафедр, гаранти освітніх програм та наукові керівники.

5.3. Кафедри АПСВТ:

- визначають пріоритетну тематику наукових досліджень здобувачів, узгоджену з науковими темами кафедр та актуальними запитами ринку праці й громадянського суспільства;
- забезпечують роботу студентських наукових гуртків і проблемних груп;
- затверджують наукових керівників курсових, кваліфікаційних робіт і дисертацій;
- здійснюють попередню експертизу наукових робіт здобувачів і рекомендують їх до публікації або участі у конкурсах.

5.4. Наукове товариство діє на засадах самоврядування відповідно до власного Положення, сприяє захисту прав та інтересів молодих дослідників, організовує наукові заходи й популяризує наукову діяльність серед здобувачів.

## VI. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

6.1. Усі результати НДДЗ підлягають обов'язковому дотриманню принципів академічної доброчесності, визначених Законом України «Про освіту» та Кодексом академічної доброчесності АПСВТ.

6.2. Кваліфікаційні роботи, дисертації, наукові статті та конкурсні роботи

здобувачів проходять обов'язкову перевірку на наявність текстових запозичень (академічного плагіату) за допомогою сертифікованих програмно-технічних засобів, затверджених в АПСВТ.

6.3. Використання інструментів штучного інтелекту під час проведення досліджень допускається виключно як допоміжного технічного інструменту за умови обов'язкового декларування факту такого використання та персональної відповідальності здобувача за достовірність даних і коректність висновків.

6.4. Майнові та особисті немайнові права інтелектуальної власності на об'єкти, створені здобувачами у процесі НДДЗ, регулюються Цивільним кодексом України, Законом України «Про авторське право і суміжні права» та окремими договорами між здобувачем і АПСВТ (у разі створення об'єктів у межах фінансованих НДР).

## VII. ОБЛІК, ОЦІНЮВАННЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ НДДЗ

7.1. Облік результатів НДДЗ ведеться кафедрами, Науковим товариством та науково-дослідним підрозділом АПСВТ в межах щорічного звітування про наукову роботу.

7.2. Результати позанавчальної НДДЗ (публікації у фахових виданнях, перемоги у всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових робіт, участь у грантових проєктах) можуть враховуватися:

- під час формування рейтингу успішності здобувачів для призначення академічних та іменних стипендій;
- як неформальна освіта або перезарахування окремих результатів навчання за освітніми компонентами дослідницького спрямування (у порядку, визначеному АПСВТ);
- під час конкурсного відбору для вступу на наступний рівень вищої освіти або участі в програмах академічної мобільності.

7.3. За вагомі наукові досягнення здобувачі вищої освіти та їх наукові керівники заохочуються подяками, грамотами, преміями Академії, рекомендаціями до здобуття стипендій Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України та інших премій.

## VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення затверджується Вченою радою АПСВТ та вводиться в дію наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться в тому самому порядку, у якому воно було затверджене, у разі змін у чинному законодавстві України або внутрішніх нормативних актах АПСВТ.